

2. Hoe geloof ik? | b. toewijding en groei in het geloof

kernwoord: **Gods leiding**

Gods leiding in je leven

Bijbelgedeelte: Psalm 37:3-6

Bijlage bij Binnenkomer 3 (2.3) – Multiple-choice spel
Bijlage bij de brug naar de bijbelstudie (4.1) - Levensweg
Bijlage bij Bijbelstudie 1 (5.1) – Kies een advies
Bijlage bij Bijbelstudie 2 (5.2) – Keuzebegeleiding van David
Bijlage bij Verwerking 1 (6.1) – Hoe leidt God jouw leven?
Bijlage bij Verwerking 2 (6.2) – De storende factor

Bordspel dat duidelijk maakt dat je steeds keuzes moet maken om je doel (winnen) te bereiken.

Aankondiging – Wow, wat goed dat jullie de keuze hebben gemaakt om naar club te komen. Hopelijk was dit geen moeilijke keuze. Of het de goede keuze is geweest, dat zal vanavond blijken. Over kiezen gesproken, we kiezen ervoor om te beginnen met een spel!

Benodigheden – Maak voor elk groepje tieners een spelbord. Maak dit door een groot vel karton met een dikke stift in gelijke vierkantjes te verdelen (hoe kleiner de vierkantjes, hoe langer het spel duurt). De lengte en de breedte van het speelveld moet gelijk zijn. Verder: voor elk groepje een dobbelsteen en voor elke speler een pion.

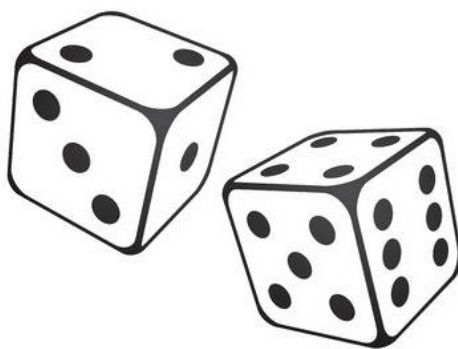
Werkwijze – Het spel moet met minimaal met vier spelers gespeeld worden. Meer spelers (acht of twaalf) is leuker. De spelers beginnen ieder aan een kant van het spelbord. Bij meer dan vier spelers worden de spelers gelijk verdeeld over de vier kanten van het spelbord. Zij zetten hun pion op een willekeurig vakje op de eerste rij. De bedoeling is dat de spelers zo snel mogelijk de overkant van het speelveld zien te bereiken. De dobbelsteen bepaalt hoe groot hun stappen mogen zijn. Om beurten wordt gegooid. Het aantal gegooide ogen bepaalt hoeveel vakjes een speler mag 'lopen' met zijn pion. Hij mag kiezen welke kant hij op 'loopt': vooruit, achteruit, links of rechts. Ook mag er gecombineerd worden met looprichtingen. Gooit iemand bijvoorbeeld vijf, dan mag ervoor gekozen worden om drie plaatsen vooruit te gaan en twee naar links. Of: één plaats naar rechts en vier achteruit, enzovoorts. Deze speelwijze heeft tot gevolg dat de spelers elkaar onderweg tegen zullen komen. Er komen namelijk tegenstanders van rechts, van links en van de overkant. Komen de spelers op hetzelfde vakje, dan mag de speler die daar als laatste aankomt de speler die er al staat er afgooien. Wordt een speler afgegooid, dan moet hij opnieuw beginnen.

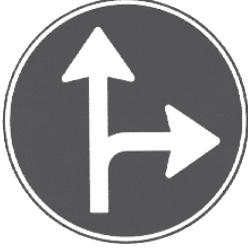
Iedere speler moet zo de juiste weg kiezen om zo snel mogelijk aan de overkant te komen. Daarbij moet hij misschien wel eens omwegen maken om een tegenstander te ontlopen, of om juist een tegenstander die al een eind op de goede weg is, er af te gooien. De speler die het eerst aan de overkant is, heeft gewonnen.

Alternatief: levend multiple choice spel – Het spel wordt iets levendiger wanneer je het spelbord met schildersplakband op de vloer van de clubruimte afplakt. De tieners zijn levende pionnen. Speel het spel nu met tweetallen tieners. Van elk tweetal staat een tiener als pion in het veld, terwijl zijn maatje aan de kant met de dobbelsteen gooit. Samen bepalen ze hoe het aantal gegooide ogen het best vertaald kan worden in verplaatsing in het speelveld. Voorwaarde bij deze vorm is wel dat de club niet te groot is. Eventueel kun je werken met meerdere dobbelstenen (bijvoorbeeld één dobbelsteen per kant van het speelveld).

De afronding – Hoe bereik je je doel? Nou, in dit spel was dat nogal makkelijk: door de juiste weg te kiezen. Koos je verkeerd, of kwam je een tegenstander tegen die nou niet bepaald erg aardig was, dan was je weer terug bij af. Oké, je had niet alles in de hand. De dobbelsteen bepaalde vooral hoe snel je kon. De winnaars hebben het dus ook niet helemaal aan zichzelf te danken. Noem het een combinatie van factoren.

Zo werkt dat trouwens ook vaak bij keuzes die je in je leven moet maken. Er zijn meerdere factoren die daarbij een rol spelen. En dat kan het wel eens lastig maken. Zeker als het gaat om heel belangrijke keuzes. Over zulke keuzes gaat het dus vanavond.

Wat speelt mee?							Levensweg 12 - 25 jaar	Wat doe je?						
Anders, ...	wat God van me wil	wat ik leuk vind	carrièremogelijkheden	of ik het goed kan	of ik me er prettig bij voel	het advies van anderen	Hoe maak jij keuzes? 	er goed over nadenken	mijn gevoel laten spreken	praten met anderen	bidden	niets, ik zie wel...	anders, ...	Moelijkheidsgraad
							Kledingstijl							
							middelbare school							
							hobby							
							zaterdagbaantje							
							schoolprofiel							
							verkering							
							beroep							

Bijlage bij Bijbelstudie 1 (5.1)
Kies een advies

Onderstaande werkbladen kun je gebruiken bij bijbelstudie 1. Het werkblad met teksten is twee keer afgedrukt: één keer in de Statenvertaling en één keer in de Nieuwe Bijbelvertaling.

Werkblad 1 (de adviezen)

Advies 1 Doe wat je goed lijkt.	Advies 2 Trek je eigen plan en vertrouw daar dan ook op.	Advies 3 Houd er rekening mee dat de wereld corrupt is. Dat je daar soms aan mee moet doen, is logisch!
Advies 4 Let op mensen die slagen in het leven. Zij weten blijkbaar de juiste wegen te vinden.	Advies 5 Vertrouw op jezelf. Je kunt het!	Advies 6 Probeer zoveel mogelijk te pakken te krijgen op deze aarde.
Advies 7 Begin maar gewoon, ga aan de slag, ook al weet je niet zeker of het allemaal zal lukken.	Advies 8 Zoek je geluk in een goede baan, buit je carrièremogelijkheden uit.	Advies 9 Rust niet voordat je je doelen bereikt hebt. Laat niets je tegenhouden.
	Advies 10 Als je wilt krijgen wat je hartje begeert, dan zul je daar zelf je best voor moeten doen.	

Werkblad 2 (bijbelteksten)

	Psalm 37 (Nieuwe Bijbelvertaling)	Advies	Dat betekent...
3a	Vertrouw op de HEER		
3b	doe het goede;		
3c	bewoon het land en leef er veilig		
4a	Zoek je geluk bij de HEER		
4b	Hij zal je geven wat je hart verlangt.		
5a	Leg je leven in de handen van de HEER		
5b	en vertrouw op Hem; Hij zal dit voor je doen:		
6	het recht zal dagen als het morgenlicht, de gerechtigheid stralen als de middagzon.		
7a	Blijf kalm en wacht op de HEER,		
7b	erger je niet aan wie slaagt in het leven aan wie met listen te werk gaan.		

Vervolg bijlage bij Bijbelstudie 1 (5.1)
Kies een advies

Vervolg werkblad 2 (bijbelteksten)

	Psalm 37 (HSV)	Advies	Dat betekent...
3a	Vertrouw op de HEERE,		
3b	doe het goede;		
3c	bewoon de aarde, en voed u met trouw.		
4a	Schep vreugde in de HEERE,		
4b	dan zal Hij u geven wat uw hart verlangt.		
5a	Vertrouw uw weg aan de HEERE toe		
5b	En vertrouw op Hem: Hij zal het doen.		
6	Hij zal uw gerechtigheid tevoorschijn doen komen als het morgenlicht, uw recht doen stralen als de middagzon.		
7a	Zwijg voor de HEERE en verwacht Hem;		
7b	Ontsteek niet in woede over hem wiens weg voorspoedig is, over een man die listige plannen uitvoert.		

Bijlage bij bijbelstudie 2 (5.2)
Keuzebegeleiding van David

Tekstkaartjes (kopiëren op rood papier)

Nieuwe Bijbelvertaling

Vers 3a Vertrouw op de HEER. 	Vers 3b Doe het goede. 	Vers 4 Zoek je geluk bij de HEER, Hij zal geven wat je hart verlangt.
Vers 5 Leg je leven in de handen van de HEER, vertrouw op Hem, Hij zal dit voor je doen. 	Vers 7 Blijf kalm en wacht op de HEER, erger je niet aan wie slaagt in het leven, aan wie met listen te werk gaan. 	

Herziene Statenvertaling

Vers 3a Vertrouw op de HEERE. 	Vers 3b Doe het goede. 	Vers 4 Schep vreugde in de HEERE, dan zal Hij u geven wat uw hart verlangt.
Vers 5 Vertrouw uw weg aan de HEERE toe en vertrouw op Hem: Hij zal het doen. 	Vers 7 Zwijg voor de HEERE en verwacht Hem; ontsteek niet in woede over hem wiens weg voorspoedig is, over een man die listige plannen uitvoert. 	

Kaartjes met uitspraken (kopiëren op groen papier)

Uitspraak 1 Als je op God vertrouwt, dan maak je je niet druk om aardse zaken.	Uitspraak 2 Vertrouw op God. Hij is bij je, ook al weet je niet wat je moet kiezen.	Uitspraak 3 Leg je keuzes in gebed aan God voor. Vertrouw erop dat het goed komt.
Uitspraak 4 Raak niet in paniek. Heb geduld, wacht en denk na totdat God je duidelijk maakt wat je moet doen.	Uitspraak 5 Kies niet per se voor goud, maar wel voor God.	Uitspraak 6 Lees de Bijbel. Daarin heeft God bekend gemaakt wat goed voor je is.
Uitspraak 7 Als God je leven leidt, dan maakt Hij je altijd duidelijk wat je moet kiezen.		

Onderstaand artikel met achtergrondinformatie kun je gebruiken voor je eigen voorbereiding en als achtergrondinformatie bij het gesprek over de vraag hoe je Gods leiding kunt ervaren in je leven.

Hoe vind je Gods leiding?

Hoe vind je Gods leiding voor je leven? Het lijkt misschien prettig als God je steeds duidelijk zou vertellen: 'Doe dit en kies dat.' Maar zo werkt het niet. Of beter: zo gaat Hij niet met je om. Het is wáár dat Hij jouw leven wil leiden, maar daarbij geeft Hij je de ruimte om eigen keuzes te maken. Het gaat er maar om dat je die keuzes mét Hem wilt maken.

Lees de Bijbel – Het zoeken van Gods wil voor jou, begint bij het lezen van de Bijbel. Nou vind je daar natuurlijk niet het antwoord op de vraag welk profiel je op school moet kiezen. Maar door de Bijbel leer je God en Zijn mening over allerlei dingen wél steeds beter kennen. Zo kun je bijvoorbeeld weten dat Hij je niet zal aanraden om verkering met een ongelovig(e) jongen of meisje te nemen. Het is dus nog niet zo gek om je steeds weer af te vragen: 'Wat zou Jezus doen?' Het antwoord op die vraag vind je vooral in de Bijbel!

Bid om inzicht – Kiezen kan heel moeilijk zijn, juist ook als je niet alleen maar rekening wilt houden met wat je zélf leuk lijkt. Daarom is het belangrijk om God te vragen om inzicht en wijsheid.

Luister naar de Heilige Geest – Als je God steeds beter leert kennen, gaat Hij ook meer tot je spreken door Zijn Heilige Geest. Hij geeft je bijvoorbeeld het verlangen om Hem steeds meer te dienen. En Hij helpt je om de Bijbel toe te passen op je

eigen leven. Dat kun je merken door een bepaald gevoel dat je krijgt, of een bepaalde indruk. Daar kun je twee dingen mee doen: het wegdrukken of ernaar luisteren. Je snapt wel wat het beste is...

Gebruik je verstand – God heeft je verstand gegeven en Hij wil ook dat je dat gebruikt. Een goede beslissing nemen, is tenslotte meestal ook een kwestie van goed nadenken. Dat is vooral belangrijk als je nogal impulsief bent. Soms voelt of lijkt iets op dit moment heel goed, maar kijk er dan nog eens heel eerlijk naar. Is het alleen een gevoel of heb je er ook goede redenen voor? Wat kunnen de gevolgen op langere termijn zijn?

Vraag het advies van anderen – Natuurlijk moet je als tiener steeds meer je eigen beslissingen nemen. Maar dat neemt niet weg dat het slim is om het advies van anderen te vragen - mensen die er verstand van hebben of die jou goed kennen. 'Een dwaas denkt dat hij de juiste weg gaat, wie wijs is, luistert naar goede raad', zegt Salomo in Spreuken 12:15 (NBV).

Wees reëel – Heel nuchter: kijk goed naar je mogelijkheden en omstandigheden. Even heel concreet: als je niet tegen de warmte kunt, is de kans klein dat God wil dat je zendeling in Afrika wordt. En als je je afvraagt of je verkering met die ene moet nemen, is de allereerste vraag gewoon: ben je echt verliefd?

Spel waarbij tieners een aantal factoren combineren die een rol spelen bij beroepskeuze. Tieners ontdekken op deze manier dat er meerdere factoren een rol spelen bij dergelijke keuzes in je leven. Die factoren moeten bij elkaar passen. Vandaar dat de meest storende factor steeds vervangen moet worden.

Aankondiging – God wil je leven dus leiden. Hij heeft een plan met je! Goed om te beseffen als je keuzes moet maken die heel bepalend zijn voor je toekomst. Goed ook om na te denken over welke factoren er mee spelen als je die keuzes maakt. En goed om na te denken hoe je in dit alles Gods leiding kunt ervaren.

Benodigheden – Voor elk groepje tieners kopieën van de speelkaartjes (zie hieronder). Er zijn vijf series kaartjes. Kopieer elke serie op een andere kleur. Snijd de kaartjes na het kopiëren los. Elk groepje krijgt van elke serie een kopie.

Het spelprincipe – Het spel is erop gebaseerd dat er een aantal factoren zijn die bij beroepskeuze een rol (kunnen) spelen. Punt is dat die factoren in de praktijk gecombineerd moeten worden, ze moeten op één lijn gebracht worden om tot een goede en weloverwogen keuze te komen. Je kunt bijvoorbeeld je idealen hebben, maar de praktische omstandigheden kunnen die idealen wel eens in de weg staan. In het spel worden vier van zulke factoren benoemd: factor 1 – je beroep/studierichting; factor 2 – de omstandigheden; factor 3 – wat je graag wilt; factor 4 – waar je goed in bent. Naast deze vier factoren wordt op een vijfde kaartje ingebracht hoe je Gods leiding kunt ontdekken in je leven en hoe je Hem bij je keuzes kunt betrekken.

De verdeling van de kaartjes – Elk groepje krijgt de vijf series kaartjes. Elke serie heeft dus een eigen kleur. Het is de bedoeling dat een deel van de series op de kop op tafel gelegd wordt (er liggen dan vijf stapeltjes kaarten naast elkaar). Het andere deel van de serie wordt geschud en verdeeld over de spelers. Hoeveel kaarten er op tafel liggen en hoeveel kaarten de spelers krijgen, is afhankelijk van het aantal spelers in het groepje. In onderstaand schema is die verdeling voor verschillende groepsgrootten uitgewerkt.

Aantal spelers	Aantal kaarten per speler	Aantal kaarten per stapel
4	10	8
5	7	10
6	5	10
7	5	10
8	5	8

Spelverloop – Leg uit waar het spel op gebaseerd is (zie hierboven bij 'spelprincipe'). Geef vervolgens aan dat we in spelvorm de factoren die mee (kunnen) spelen bij beroepskeuze onder de loep nemen. De eerste speler mag beginnen. Hij draait van elk van de vijf stapels die op tafel liggen één kaart om. Er is nu een serie zichtbaar van vier verschillende factoren én er ligt één manier waarop je kunt ontdekken hoe God je leven leidt. De tieners stellen zich voor dat hier de gegevens liggen van een leeftijdgenoot die een beroepskeuze moet maken. Omdat het belangrijk is dat je bij zulke keuzes de verschillende factoren op de juiste wijze combineert, wordt beoordeeld welk kaartje het minst past in deze serie. Met andere woorden: welk van de kaartjes is het slechtst te combineren met de andere en zal er dus voor kunnen zorgen dat het doel niet bereikt wordt? De speler mag dit kaartje uit de serie nemen. Hij plaatst het onderop de desbetreffende stapel en vervangt het door een kaartje van hem zelf. Dit moet natuurlijk wél een kaartje zijn van dezelfde kleur als het verwijderde kaartje. Als de speler zelf geen passende kaart heeft, dan mag de speler rechts van hem proberen een passende kaart op te leggen. Als geen van de spelers een (redelijk) passende kaart heeft, dan wordt de volgende kaart van het desbetreffende stapeltje gepakt en omgedraaid. Dezelfde speler mag opnieuw bepalen welk kaartje de storende factor is. Is een (redelijk) passende serie verkregen, dan wordt ten slotte nog naar het kaartje 'Hoe ontdek je Gods leiding in je leven?' gekeken. Wat vinden de tieners van de richtlijn die erop staat? Wat zou ermee bedoeld zijn? Is het een goede richtlijn? Kunnen de tieners zich voorstellen dat mensen hier iets aan hebben? Vervolgens is de volgende speler aan de beurt. Het spel begint opnieuw. Er wordt doorgespeeld totdat de tijd om is of totdat één van de spelers al zijn kaarten kwijt is. Dat is dan ook de winnaar.

Afronding – Hoe vind je Gods leiding voor je leven? Het lijkt misschien prettig als God je steeds duidelijk zou vertellen: 'Doe dit en kies dat.' Maar zo werkt het niet. Of beter: zo gaat Hij niet met je om. Het is waar dat God je leven wil leiden, maar daarbij geeft Hij je de ruimte om eigen keuzes te maken. En bij het maken van die keuzes, spelen soms heel praktische factoren een rol. Goed om je bewust te zijn van die factoren. Maar ook goed om je er bewust van te zijn dat God, dwars door al die praktische factoren heen, een plan heeft met jouw leven.

Kaartjes voor factor 1 - je beroep/studierichting

Factor 1 Beroep/studierichting mbo ict	Factor 1 Beroep/studierichting reclame, presentatie en communadatie	Factor 1 Beroep/studierichtin mbo bloem en design	Factor 1 Beroep/studierichting mbo administratie, bank & verzekering
Factor 1 Beroep/studierichting Economie, zorg en welzijn	Factor 1 Beroep/studierichting vmbo zorg en welzijn	Factor 1 Beroep/studierichting havo-vwo natuur en techniek	Factor 1 Beroep/studierichting havo-vwo economie en maatschappij
Factor 1 Beroep/studierichting vmbo theoretische leerweg	Factor 1 Beroep/studierichting vmbo praktijkonderwijs	Factor 1 Beroep/studierichting havo-vwo natuur en gezondheid	Factor 1 Beroep/studierichting vmbo techniek
Factor 1 Beroep/studierichting vmbo economie	Factor 1 Beroep/studierichting journalistiek	Factor 1 Beroep/studierichting verkoop	Factor 1 Beroep/studierichting toerisme

Kaartjes voor factor 2 - de omstandigheden

Factor 2 de omstandigheden een rijke pa	Factor 2 de omstandigheden een slechte gezondheid	Factor 2 de omstandigheden je woont in een uithoek	Factor 2 de omstandigheden je woont in een grote stad
Factor 2 de omstandigheden thuis is het financieel erg krap	Factor 2 de omstandigheden je moet thuis veel meewerken	Factor 2 de omstandigheden om je studie te betalen heb je een bijbaantje nodig	Factor 2 de omstandigheden je kunt slecht tegen binnen zitten
Factor 2 de omstandigheden je presteert het best onder druk	Factor 2 de omstandigheden je kunt slecht tegen stress	Factor 2 de omstandigheden je hebt veel verantwoordelijkheidsgevoel	Factor 2 de omstandigheden je komt uit een groot gezin
Factor 2 de omstandigheden je kunt makkelijk leren	Factor 2 de omstandigheden je bent erg zelfstandig	Factor 2 de omstandigheden je kunt makkelijk leren	Factor 2 de omstandigheden leren kost je veel moeite

Kaartjes voor factor 3 - wat je graag wilt

Factor 3 wat je graag wilt veel geld verdienen	Factor 3 wat je graag wilt snel van school af	Factor 3 wat je graag wilt afwisselend werk	Factor 3 wat je graag wilt veel reizen
Factor 3 wat je graag wilt veel vrije tijd	Factor 3 wat je graag wilt wisselende diensten draaien	Factor 3 wat je graag wilt een bekende Nederlander worden	Factor 3 wat je graag wilt tijd overhouden voor vrijwilligerswerk
Factor 3 wat je graag wilt in het buitenland werken	Factor 3 wat je graag wilt met mensen werken	Factor 3 wat je graag wilt op een universiteit studeren	Factor 3 wat je graag wilt meer met je handen doen dan met je hoofd
Factor 3 wat je graag wilt iets betekenen voor anderen	Factor 3 wat je graag wilt iets doen aan de nood in de wereld	Factor 3 wat je graag wilt carriere maken	Factor 3 wat je graag wilt het verschil maken

Kaartjes voor factor 4 - waar je goed in bent

Factor 4 waar je goed in bent rekenen	Factor 4 waar je goed in bent koken	Factor 4 waar je goed in bent met kinderen omgaan	Factor 4 waar je goed in bent computeren
Factor 4 waar je goed in bent tuinieren	Factor 4 waar je goed in bent creatief bezig zijn	Factor 4 waar je goed in bent schrijven	Factor 4 waar je goed in bent hard werken
Factor 4 waar je goed in bent talen	Factor 4 waar je goed in bent verkopen	Factor 4 waar je goed in bent sport	Factor 4 waar je goed in bent logisch denken
Factor 4 waar je goed in bent muziek	Factor 4 waar je goed in bent presentaties houden	Factor 4 waar je goed in bent samenwerken	Factor 4 waar je goed in bent het gezellig maken

Kaartjes met richtlijnen - Hoe ontdek je Gods leiding in je leven?

Hoe ontdek je Gods leiding in je leven?

Lees je Bijbel

Hoe ontdek je Gods leiding in je leven?

Bid om inzicht

Hoe ontdek je Gods leiding in je leven?

Luister naar de Heilige Geest

Hoe ontdek je Gods leiding in je leven?

Gebruik je verstand!

Hoe ontdek je Gods leiding in je leven?

Vraag het advies van anderen!

Hoe ontdek je Gods leiding in je leven?

Wees reëel!

Hoe ontdek je Gods leiding in je leven?

Vraag je af: waarmee doe ik God het meest plezier?

Hoe ontdek je Gods leiding in je leven?

Kies soms gerust wat je leuk vindt. Niet voor alle keuzes hoeft je Gods leiding te vragen.

Hoe ontdek je Gods leiding in je leven?

Zoek, denk na en wacht. Heb geduld!

Hoe ontdek je Gods leiding in je leven?

Stel een beslissing uit totdat je meer duidelijkheid hebt.

Hoe ontdek je Gods leiding in je leven?

Vraag God of Hij je beslissing wil zegenen.

Hoe ontdek je Gods leiding in je leven?

Raak niet in paniek als je denkt een foute beslissing genomen te hebben.

Hoe ontdek je Gods leiding in je leven?

God leidt jouw leven door alles heen. Hij gebruikt zelfs jouw foute beslissingen.

Hoe ontdek je Gods leiding in je leven?

God wordt geëerd als jij Zijn wil doet!

Hoe ontdek je Gods leiding in je leven?

Vraag je af hoe je met jouw keuze God en de naaste kunt dienen.

Hoe ontdek je Gods leiding in je leven?

Ga niet per se voor goud, ga vooral voor God.